

Lapin lääninhallitus

SISÄASIAINMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO LAPIN LÄÄNINHALLITUKSEN TOIMINNASTA VUODELTA 2005

Kannanoton säädösperusta, jakelu ja julkisuus

Valtion talousarviosta annetun asetuksen (2004/254; jälj. talousarvioasetus) 66 i §:n mukaan ministeriön on annettava vuosittain viimeistään varainhoitovuotta seuraavan kesäkuun 15 päivänä perusteltu kannanotto hallinnonalansa tiliviraston ja valtion rahaston tilinpäätöksestä ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätös ja siitä annettu valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus ja muut tiliviraston tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston toimintaa ja taloutta sekä tilinpäätöstä koskevat selvitykset ja lausunnot antavat aihetta.

Talousarvioasetuksessa on lisäksi seikkaperäisesti säädetty, mitä ministeriön on tilinpäätöskannanotossaan lausuttava sekä mitä on lausuttava virastosta, joka ei ole tilivirasto, mutta jolle ministeriö on asettanut tulostavoitteet.

Talousarvioasetuksessa on niin ikään säädetty, että ministeriön on lähetettävä kannanottonsa tiedoksi valtiovarainministeriölle, valtiontilintarkastajille, valtionalouden tarkastusvirastolle ja valtiokonttorille. Kannanotot sijoitetaan valtiokonttorin ylläpitämään yleisessä tietoverkossa saatavilla olevaan tietopalveluun, jollei kannanoton joidenkin osien osalta julkisuuslaista muuta johdu.

Kannanoton valmistelu

Kutakin tilivirastoa koskeva ministeriön tilinpäätöskannanotto on valmisteltu sisäasiainministeriön asianomaisessa, alaisten virastojen ohjauksesta vastaavassa osastossa ja valmistelu on perustunut talousarvioasetuksen velvoitteisiin, sen perusteella annettuun sisäasiainministeriön sisäiseen ohjeeseen, sen liitteenä olleeseen lomakkeeseen, valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomukseen, tilinpäätösasiakirjaan sekä tarvittaessa muuhun aineistoon. Lopullinen kannanotto on valmisteltu talousyksikössä ao. osastoa kuullen.

Kannanoton valmistelussa huomioon otetut näkökohdat

Lapin lääninhallitus tilivirastona käsittää lääninhallituksen oman toiminnan lisäksi läänin maistraatit ja paikallispoliisin.

k:\omat\sm, vm, valtiokonttori\sm\tilinpäätös kannanotot\lh.doc

Tilinpäätös ja toimintakertomus

Lääninhallituksen toimintakertomus on ulkoasultaan ja esittämistavaltaan erittäin hyvä ja selkeä, mutta tietosisällön riittävyteen, taloudellisuuden ja tuottavuuden mittaamisen osalta, kohdistuu samoja vaatimuksia kuin muidenkin lääninhallitusten kohdalla.

Paikallispoliisin osalta ei kaikilta osin selviä tuloksellisuuden kehitys ja tulosopimuksessa asetettujen tulostavoitteiden saavuttaminen. Toimintaa kuvaava yhteenvetotaulukko on sinällään hyvä.

Tulostavoitteiden saavuttaminen

Sisäasiainministeriön kanssa sovitut lääninhallituksen tulostavoitteet on saavutettu. Viraston toiminta on ollut tuloksellista. Maksullisen palvelutoiminnan kustannusvastaavuus on parantunut, mutta on edelleen julkisoikeudellisten suoritteiden osalta epätydyttävä.

Lääninhallitus on hyödyntänyt peruspalvelujen arviointituloksia yhteistyössä alueellisten ja paikallisten toimijoiden kanssa. Lääninhallitus on muutenkin aktiivinen alueellisen yhteistyön edistäjä.

Lääninhallitus on toiminut pitkäjänteisesti ja määrätietoisesti henkilöstön työhyvinvoinnin turvaamiseksi ja parantamiseksi. Lääninhallituksen työtyytyväisyysindeksin luvut ovat jatkuvasti parantuneet.

Lääninhallitus on tehnyt aktiivista yhteistyötä naapurimaiden vastaavien aluehallintoviranomaisten kanssa ja osallistunut mm. Barents Rescue 2005 harjoituksen suunnitteluun ja toteutukseen.

Poliisin osalta toiminnalliset tulostavoitteet saavutettiin pääosin. Yleinen turvallisuus katuturvallisuusindeksillä ja liikenneturvallisuusindeksillä mitattuna on kehittynyt myönteisesti. Hälytystehtävien määrä on kasvanut voimakkaasti, mutta toimintavalmiusaika on pystytty pitämään kohtuullisena. Massarikosten määrä on kasvanut, mutta väkivaltarikosten määrä vähentynyt. Massarikosten selvitystaso ja tutkinta-aika on pysynyt vuosina 2003-2005 osapuilleen ennallaan. Palvelusten kasvu on vähentänyt valvontaan ja ennalta estävään toimintaan käytettävää työpanosta. Hälytyspalveluissa toimintavalmiusaika on huonontunut. Maksullinen toiminta on alijäämäistä ja sen taso on pysynyt suunnilleen samana.

Poliisitoimen tuloskehityksen parantamiselle pitemmällä tähtäimellä on hyvät edellytykset käynnissä olevien kehittämistoimien ja sidosryhmäyhteistyön vaikutuksesta.

Toimenpiteet aikaisempien palautteiden perusteella

Lääninhallitus on kehittänyt tuottavuuden ja taloudellisuuden mittausta sekä raportointia vuosikertomuksessa. Sisäiseen valvontaan liittyvää ohjeistusta on lisätty.

Valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus

Tarkastuskertomuksessaan (17.5.2006) tarkastusvirasto on todennut seuraavaa:

”Koska lääninhallituksen oman toiminnan toiminnallisesta tehokkuudesta esitettyjen tietojen laskentaan sisältyy työajan kohdentamisesta aiheutuvaa arvonvaraisuutta, ei esitettyjä tietoja voida pitää oikeina ja riittävinä.”

”Maistraattien väestötietojärjestelmän tulosalueen liiketaloudellisista suoritteista laaditun kustannusvastaavuuslaskelman mukaan toiminnan tulot olivat 59 196 euroa. Koska tiedoista puuttuu 140 876 euroa kirjanpitoon kirjattuja tuloja ja niitä vastaavat kustannukset, ei maistraattien maksullisesta toiminnasta esitettyjä tietoja voida pitää oikeina ja riittävinä. Muilta osin maistraattien toiminnallisesta tehokkuudesta on esitetty oikeat ja riittävät tiedot.”

”Poliisin toiminnallisesta tehokkuudesta esitettyjä tietoja voidaan pitää oikeina ja riittävinä. Jatkossa tulee kuitenkin esittää myös vertailutiedot kahdelta edelliseltä vuodelta.”

”Tuloksellisuuden kuvauksen perustana olevaa laskentatoimintaa ei voida lääninhallituksen oman toiminnan osalta pitää asianmukaisesti järjestettynä, sillä se ei tuota talousarvioasetuksen 55 §:n edellyttämiä tietoja.”

”Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuman valmisteluun ja kattavuuteen tulee kiinnittää huomiota.

Kehittämistarpeita

Talousarviolain ja -asetuksen edellyttämään seurannan ja raportoinnin kehittämiseen on panostettava niin lääninhallituksessa kuin sen alaisessa hallinnossa. Kehittämistarve on koko hallinnonalan yhteinen ja koskee myös muita ohjaavia viranomaisia.

Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastusraportissaan esittämät vaatimukset kustannusvastaavuuslaskelmien ja toiminnan vertailutietojen esittämistavasta toimintakertomuksessa on syytä ottaa huomioon.

Lääninhallituksen on kiinnitettävä edelleen entistä enemmän huomiota hallintotoiminnan tarkkuuteen, eheyteen, pitkäjänteisyyteen ja sääntöjenmukaisuuteen. Erityisesti tämä vaatimus koskee matkustuskäytäntöjä ja hankintojen yhteydessä noudatettavia menettelyjä.

Toimintakertomuksesta tulisi ilmetä tulossopimuksessa sovittujen tulostavoitteiden toteutuminen kattavasti ja selkeästi.

Tulossopimusjärjestelmää on syytä kehittää: tavoitteenasettelua selkeytettävä, tavoitteiden mittaamisjärjestelmää yksinkertaistettava sekä raportointia yhtenäistettävä ja tiivistettävä.

Sisäasiainministeriön johdolla kehitetään yhtenäistä suoriteseurantaa ja työaikaseurantaa lääninhallinnossa. Ministeriöiden velvollisuus on osaltaan konkretisoida tulostavoitteita mm. alue- ja paikallishallinnolle asetettavien palvelutavoitteiden muodossa, jotta niiden määrällinen seuranta olisi mahdollista ja tarkoituksenmukaista.

Kehittämistoimia seurataan normaalin tulossuunnittelun ja -raportoinnin yhteydessä.

Tilinpäätöskannanotto

Lääninhallituksen toiminta on ollut tuloksellista ja saavuttanut keskeiset tulostavoitteensa annettujen menokehysten puitteissa.

Lääninhallituksen tulee tehostaa sisäistä valvontaa etenkin matkustuskäytäntöihin ja hankintoihin liittyen.

Ministeriö pitää välttämättömänä laskentatoimen kehittämistä siten, että se tuottaa talousarvioasetuksen 55 §:n edellyttämät tiedot, etenkin lääninhallituksen työajanseuranta on saatettava asianmukaiseksi vuoden 2006 aikana.

Ministeriö kiinnittää huomiota myös tulossopimusjärjestelmän ja toimintakertomuksen kehittämiseen siten, että tulostavoitteet ovat riittävän selkeitä, jotta niiden määrällinen ja laadullinen seuranta olisi mahdollista ja tarkoituksenmukaista.

Alue- ja kuntaministeri

Hannes Manninen

Kansliapäällikkö

Ritva Viljanen

TIEDOKSI

Valtiovarainministeriö
 Valtiontilintarkastajat
 Valtiontalouden tarkastusvirasto
 Valtiokonttori
 SM/ sisäasiainministeri Rajamäki
 SM/ alue- ja kuntaministeri Manninen
 SM/ kansliapäällikkö Viljanen
 SM/valtiosihteeri Salmi
 SM/valtiosihteeri Mykkänen
 SM/erityisavustaja Kainulainen
 SM/erityisavustaja Reina
 SM/alueiden ja hallinnon kehittämisosasto